

Aan de leden van het Regionaal Bestuurlijk Overleg

Datum: 25-11-2018

Betreft: Vaststelling Regionaal Beleidsplan 2019-2022

Geachte leden,

In uw vergadering van 14 juni 2018 bent u akkoord gegaan met het voorleggen van het concept Regionaal Beleidsplan (RBP) 2019-2022 aan de gemeenteraden ter consultatie.

Ik heb inmiddels van alle 28 gemeenteraden in de eenheid Den Haag een zienswijze ontvangen. In zijn algemeenheid kan het plan op brede steun rekenen. Slechts een enkele opmerking heeft tot aanpassing van het plan geleid.

Verder is het plan geactualiseerd voor wat betreft de landelijke prioriteiten (de landelijke veiligheidsagenda). Na bespreking in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie heeft de minister van J en V deze op hoofdlijnen vastgesteld en verwoord in een brief aan de Tweede Kamer. Tenslotte is de paragraaf over de politiesterke geactualiseerd op basis van de meest recente gegevens. Dit heeft niet tot fundamentele wijzigingen geleid ten opzichte van de door u in principe vastgestelde sterkteverdeling.

Wel is vanuit de gemeenteraden een aantal wezenlijke opmerkingen gemaakt of zijn er kanttekeningen geplaatst. Ik heb deze in het vervolg van deze notitie geclusterd en waar nodig van een reactie voorzien. Mijn reacties hierop ziet u *schuingedrukt*.

Effectsturing en verantwoording

Er wordt waardering uitgesproken voor de beoogde verdergaande verbetering van verantwoording en effectsturing.

Dit raakt ook aan de wijze waarop over de voortgang in de richting van de gemeenteraden gerapporteerd wordt. Op dit punt is de volgende passage toegevoegd:

Jaarlijks wordt een jaarrapportage gemaakt, waarin de inspanningen van het afgelopen jaar genoemd staan. Het staat u als burgemeester vrij om deze rapportage te delen met uw gemeenteraad.

Gestelde prioriteiten

In nagenoeg alle gemeenten worden de prioriteiten herkend. Het primaat blijft lokaal liggen dus sommige gemeenten kiezen ervoor om op lokaal niveau slechts een deel van de regionale of (ook) andere (lokale) prioriteiten te benoemen. Mochten zij in de toekomst toch te maken krijgen met een van de regionaal geprioriteerde thema's, dan kunnen zij (alsnog) aansluiten bij regionale initiatieven. Gemeenten geven aan graag gebruik te maken van kennis en expertise uit de regio op deze thema's.

De aanpak van cybercrime wordt gezien als een thema dat zich uitermate goed leent voor een bovenlokale aanpak, waarbij het tevens van belang is om aan te sluiten bij landelijke capaciteit en expertise.

Een enkele keer wordt aangegeven dat de aanpak van overlast en criminaliteit door personen met verward gedrag een te beperkt thema is voor een regionaal plan. Dat kan te maken hebben met de aard en omvang van dit vraagstuk op de lokale schaal.

Op het thema verward gedrag zijn al diverse activiteiten bovenlokaal georganiseerd. Denk hierbij aan de opvangvoorzieningen en het alternatieve vervoer (de Mobiele Interventie en Preventie Unit, de MIPU in Haaglanden en de Quick Responder in Hollands Midden). Het komende jaar gaan we –in samenwerking met de diverse betrokken Ministeries- onderzoeken of er in de (sub)regio Haaglanden een pilot met een gebundelde financieringsstroom gerealiseerd kan worden. Veel deelvraagstukken overstijgen het lokale schaalniveau. De meeste van de voor de aanpak relevante partners zijn bovendien bovenlokaal/regionaal georganiseerd. Ook vanuit het landelijke Schakelteam is daarom aangedrongen op een regionale benadering van deze problematiek. Ik zie dit thema dan ook als uitermate geschikt voor een (sub)regionale aanpak.

Ook wordt gepleit voor het samenvoegen van de prioriteiten (huiselijk) geweld en High Impact Crimes.

In het RBP is gekozen voor een scheiding tussen huiselijk geweld en High Impact Crimes omdat de aanpak van huiselijk geweld een hele eigen structuur en aanpak kent, gericht op daders en slachtoffers.

De aanpak van High Impact Crimes richt zich op woninginbraken, straatroven en overvallen waarbij de inzet gericht is op locaties of branches waar uit informatie blijkt dat er sprake is van een verhoogd risico. Hierbij is de focus op het samen met burgers en bedrijven werken aan het signaleren en het daarop anticiperen door middel van preventieve activiteiten.

Eén gemeente zou graag verkeersveiligheid als toevoeging op de regionale thema's zien. Dit lijkt mij echter bij uitstek een thema, waaraan op lokaal niveau invulling moet worden gegeven. Daarbij worden afspraken hierover doorgaans niet (alleen) in de veiligheidsketen gemaakt, maar – mede gelet op de ambtelijke en bestuurlijke taakverdeling - veeleer binnen het verkeers(veiligheids)veld. Daarmee komen andere “spelers” in beeld. Voor zover op het gebied van de verkeershandhaving bovenlokale afspraken nodig zouden zijn, verdient het mijns inziens dus de voorkeur om deze te formaliseren in overleg tussen de stakeholders op het gebied van de verkeersveiligheid/verkeershandhaving en niet binnen de context van het RBP.

Beschikbaarheid politie

Meerdere gemeenten uiten hun zorgen over de beschikbare politiecapaciteit in het nieuwe politiebestedel. Deze richten zich op de volgende zaken.

Capaciteitstekort

Opgemerkt wordt, dat ook na verdeling van de extra formatie op basis van het regeerakkoord, nog niet in alle basisteams/gemeenten wordt voldaan aan de norm van 1 wijkagent op 5000 inwoners.

*In de Eenheid Den Haag is expliciet gekozen om de extra formatie die beschikbaar komt voor **veiligheid in de wijken** (38 fte) aan te wenden voor de uitbreiding van het aantal **wijkagenten**. Doelstelling is te komen tot een situatie waarin de (landelijke) verplichte norm van 1 wijkagent op 5000 inwoners (die voor de gehele eenheid als gemiddelde geldt), ook zo dicht mogelijk wordt benaderd in alle afzonderlijke gemeenten/basisteams. Daarbij wordt dan niet meer louter het werklastcriterium als uitgangspunt voor de verdeling genomen. Met de sterkteverdeling als voorgesteld in het RBP is hieraan maximaal invulling gegeven, zonder dat dit gepaard gaat*

met ongewenste herverdeel-effecten. Bij aanvullende rijksfinanciering die verdere uitbreidingen van de sterkte mogelijk maakt, kan een volgende slag worden geslagen. De extra middelen die het kabinet in het regeerakkoord heeft uitgetrokken maken (landelijk) een uitbreiding van de politiesterkte met 1.111 fte mogelijk, waarvan 957 fte voor de regionale eenheden. Niet voor niets hebben de regioburgemeesters in de aanloop naar de kabinetsformatie, gepleit voor een uitbreiding van de politiesterkte met 4.500 fte. De uitbreiding op basis van het regeerakkoord dient dus in feite te worden beschouwd als een eerste stap.

Zorg wordt uitgesproken over het capaciteitsgebrek in algemene zin en specifiek de problemen met betrekking tot de bezettingsgraad tijdens de noodhulp en andere specialistische taken. De bedenking wordt geuit of de uitvoering van de zeven voorgestelde prioriteiten haalbaar is met de middelen die de politie tot haar beschikking heeft.

Het RBP is een integraal plan dat de gezamenlijke inzet van gemeenten, OM, politie en andere betrokken partners beschrijft. Het uitgangspunt van een integrale aanpak waarbij informatiegestuurd, probleemgericht en samen met burgers en bedrijven gewerkt wordt zorgt voor een slimme en efficiënte inzet van alle betrokken partners. Daarbij hoeft de politie niet overal op elk thema dezelfde inzet te plegen. Dat wordt immers (mede) bepaald door lokale omstandigheden. Verder leidt de versteviging van de regionale aanpak van huiselijk geweld tot minder escalatie (en politie-inzet), en zorgen de initiatieven rondom opvang en vervoer van personen met verward gedrag voor minder druk op de basisteams. Een sluitende aanpak op heling door gemeenten werpt een dam op tegen ondermijning en draagt bij aan minder geweld op straat als gevolg van overvallen en diefstal.

Deze regionale focus betekent niet per definitie dat er op andere thema's niet of minder ingezet zal worden. Denk hierbij aan fietsendiefstal, auto-inbraak en andere delicten die minder impact hebben. Daarvoor worden immers op lokaal niveau afspraken gemaakt. Het primaat is en blijft lokaal.

Bij het vorenstaande past wel een winstwaarschuwing: bij de uitbreiding van de sterkte gaat het om "papierenen" formatie. Het kost tijd om de nieuwe politiemensen te selecteren en op te leiden. Daarbij kampt de politie met een forse uitstroom door de vergrijzing. Terwijl sprake is van "nieuw werk". Net als elders in het land, zal in de politie-eenheid – en dus ook de stad - Den Haag de beschikbare politiecapaciteit de komende jaren onder druk staan. Het zal de komende tijd dus onvermijdelijk een kwestie blijven van keuzes maken. Deze keuzes worden dan in de lokale driehoeken gemaakt.

De politie neemt diverse maatregelen om het capaciteitstekort te verminderen. Zo wordt extra ingezet op het verlagen van het ziekteverzuim, wordt er meer samengewerkt tussen basisteams, worden er - afhankelijk van de meldingendruk - minder eenheden ingepland en worden interne processen anders georganiseerd.

Tevens heeft het Rijk onlangs 91 miljoen Euro extra beschikbaar gesteld voor de politie om de problematiek enigszins te verzachten. Doelstelling is om de capaciteit zo goed mogelijk op peil te houden, bijvoorbeeld door externe inhuur voor administratieve processen, om "blauw" zo veel mogelijk te ontlasten. Daarvan gaat 7,6 mln naar de Eenheid Den Haag. Gelet op de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand, ontvangt de Eenheid Den Haag in dat kader 1 mln extra budget. Waar het hier gaat om maatregelen in het kader van het beheer van de politie, geschiedt de besteding van deze middelen ook onder verantwoordelijkheid van de politie. Het extra budget wordt onder andere besteed aan het uitbetalen van overuren en de inhuur van personeel ten behoeve van de ondersteuning van operationele teams, het regionaal servicecentrum, technisch toezicht en arrestantenzorg,

Ik heb het vertrouwen, dat al het mogelijke wordt gedaan om de capaciteit (in afwachting van de feitelijke uitbreiding van de sterkte) de komende tijd op peil te houden. Wij zullen hierover de komende tijd met elkaar in gesprek blijven en de ontwikkelingen op lokaal en regionaal niveau nauwlettend volgen.

Focus op criminaliteitsbestrijding

De zorg wordt uitgesproken over de (te grote) focus die de politie legt op haar kerntaak criminaliteitsbestrijding en de druk die als gevolg daarvan komt te liggen op de uitvoering van haar toezichthoudende taak en de verbindende functie tussen haar en de inwoners. Er wordt veel belang gehecht aan het maximaal bereikbaar en toegankelijk blijven.

Dit zijn ook prioriteiten voor de politie. In het programma dienstverlening wordt hieraan nader invulling gegeven. Juist ook de uitbreiding van het aantal wijkagenten draagt hieraan bij.

In sommige gemeenten bestaat het gevoel dat taken door de politie naar de BOA worden doorgeschoven.

Samenwerking tussen politie en boa's is van groot belang voor een samenhangende aanpak van veiligheids- en leefbaarheidsproblematiek. Dat houdt echter niet in dat van een taakverschuiving sprake hoeft te zijn. Op lokaal niveau moet uitgewerkt worden hoe de samenwerking en verdeling van taken tussen de politie en BOA's vorm krijgt. Binnen de eenheid zijn daarvan goede voorbeelden. De regie ligt bij de lokale driehoek.

Zichtbaarheid op straat, bereikbaarheid en vermindering administratieve last

Er wordt ook aandacht gevraagd voor de zichtbaarheid van de politie op straat. Een vermindering van de administratieve lastendruk zorgt ervoor dat er meer tijd beschikbaar is voor de uitvoering van de politietaken.

De volgende suggesties ter verbetering worden gedaan:

- Wijkagenten volledig inzetten voor politiezorg door bureaucratie/administratieve last (voor hen) te verminderen;
- Meer politievrijwilligers werven en opleiden zodat zij een bijdrage kunnen leveren aan de zichtbaarheid van de politie op straat;
- Kleine teams vrijstellen van de leveringsverplichting aan het Parate Peloton;
- Wijkagenten geen rol meer geven in de afdoening van de 112-meldingen.

Deze suggesties worden meegegeven aan de politie, aangezien dit om de inrichting van de eigen bedrijfsprocessen gaat.

Aangifte- en meldingsbereidheid krijgt de komende tijd extra aandacht. De wenselijkheid daarvan wordt onderschreven.

Ik bied u bij deze de definitieve versie van het RBP aan, ter vaststelling in uw vergadering van 6 december 2018.

Met vriendelijke groet,

De regioburgemeester,

Pauline Krikke